

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6Tos/159/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2512010319
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Mihal
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2018:2512010319.6

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Mihala a sudcov JUDr. Kataríny Stanislavskej a JUDr. Kataríny Batisovej, v trestnej veci vedenej proti odsúdenému Y. W., narodenému dňa X. H. XXXX, trvale bytom XXX XX T. X., ul. W. T. XXX, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa 360 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b), písm. d) Trestného zákona, o žiadosti odsúdeného o upustenie od výkonu ochranného protialkoholického liečenia ústavnou formou, prejednal na neverejnom zasadnutí konanom dňa 18. decembra 2018 v Trnave sťažnosť odsúdeného Y. W. proti uzneseniu Okresného súdu Piešťany zo dňa 16. novembra 2018, č. k. 2T/54/2012-503 a takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného Y. W. z a m i e t a .

odôvodnenie:

Okresný súd Piešťany uznesením zo dňa 16. novembra 2018, č. k. 2T/54/2012-503 rozhodol nasledovne (citácia):

„ I. Podľa § 142 odsek 1 Trestného poriadku súd priberá do konania znalkyňu z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria MUDr. Ľubicu Ondrisovú, miesto výkonu činnosti Rekreačná 2, Piešťany, zapísanú v zozname znalcov vedenom Ministerstvom spravodlivosti SR pod evidenčným číslom: 914212, na vyšetrenie odsúdeného Y. W., nar. X.X.XXXX v R., trvale bytom T. X., Ľ. T. XXX/XX, t. č. v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou a na podanie znaleckého posudku.

II. V znaleckom posudku je potrebné po oboznámení sa so spisovým materiálom, zdravotnou dokumentáciou odsúdeného a po vykonaní vyšetrenia odsúdeného posúdiť nasledovné:

1. Je odsúdený v súčasnosti závislý od návykových látok?

2. Je u odsúdeného potrebné vykonanie ochranného ústavného protialkoholického liečenia uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Piešťany sp. zn. 2T/54/2012 zo dňa 10.12.2012, právoplatným dňa 25.6.2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 3To/6/2013 zo dňa 25.6.2013 a to vzhľadom na dobu, ktorá uplynula od jeho predchádzajúceho vyšetrenia, vzhľadom na skutočnosť, že prevažne od vyšetrenia v roku 2012 bol vo výkone trestu odňatia slobody, ako aj vzhľadom na súčasný zdravotný stav odsúdeného?

3. Uvedzte iné závažné skutočnosti, ktoré počas vypracovávania znaleckého posudku vyjdú najavo a je potrebné o nich súd informovať a majú podstatný vplyv a význam pre rozhodnutie v danej veci.

III. Na podanie písomného znaleckého posudku sa znalkyni určuje lehota 30 pracovných dní od doručenia spisového materiálu a predloží ho súdu písomne v troch vyhotoveniach.“

Okresný súd odôvodnil svoje rozhodnutie nasledovne (citácia):

„Rozsudkom Okresného súdu Piešťany sp. zn. 2T/54/2012 zo dňa 10.12.2012 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 3To/6/2013 zo dňa 25.6.2013 bol Y. W. uznaný za vinného z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa 360 odsek 1, odsek 2 písmeno a), písmeno b), písmeno d) Trestného zákona a bol mu uložený trest odňatia slobody 16 (šestnásť) mesiacov nepodmienečne so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia a súčasne mu bolo uložené ochranné protialkoholické liečenie

ústavnou formou. Dňa 7.2.2014 súd odsúdenému nariadil výkon ústavného ochranného liečenia v ústave na výkon trestu odňatia slobody.

Žiadosťou doručenou súdu dňa 6.12.2017 odsúdený požiadal o zrušenie ochranného liečenia. V odôvodnení žiadosti uviedol, že sa jeho zdravotný stav zhoršil, prekonal infarkt miokardu a operáciu pľúc po nádore. Taktiež chodí ku kardiológovi a mal by ísť na operáciu upchatých ciev na nohách. Ďalej uviedol, že má vysoký stupeň rizika infarktu a cukrovku, ktorá sa mu zhoršuje. Ak by chcel požívať alkohol, bola by to pre neho istá smrť.

V podaní doručenom súdu dňa 20.2.2018 odsúdený uviedol, že žiada o upustenie od ochranného liečenia, nakoľko doposiaľ mu vo výkone trestu nezačal výkon ochranného liečenia, hoci už uplynula dlhá doba od jeho nariadenia. Podľa odsúdeného ochranného liečenie už nie je potrebné ani účelné.

Dňa 28.2.2018 ústav na výkon trestu oznámil, že odsúdený je zaradený v poradovníku na výkon ochranného liečenia, avšak toto doposiaľ nezačal vykonávať.

Znalčka MUDr. Ľubica Ondrisová v podaní zo dňa 1.5.2018 na žiadosť súdu, po oboznámení sa zo žiadosťami odsúdeného uviedla, že u odsúdeného je závislosť od alkoholu prítomná v psychickej i telesnej zložke závislosti, keďže požíva alkoholické nápoje denne, tolerancia na alkohol sa mu začína znižovať a pociťuje abstinenčné prejavy. V opitosti býva slovné, predmetne aj fyzicky agresívny a uvoľní sa mu prirodzené brzdiace mechanizmy. V pití je nezdržanlivý, toto nedokáže ovládať ani abstinovať. Je nedostatočne motivovaný a kvôli absencii motivácie neboli doterajšie protialkoholické liečby účinné. Keďže u odsúdeného, ktorý je závislý od alkoholu predchádzajúca protialkoholická liečba nemala na neho efekt, znalčka mu navrhla ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou. Znalčka poukázala na to, že výkon trestu sa nerovná výkonu liečenia, preto navrhla, aby odsúdený absolvoval výkon ochranného protialkoholického liečenia, pričom ústavná forma je vhodnejšia na osvojenie si pravidiel a zručností, ktorými by sa dala dosiahnuť abstinencia a celková zmena životného štýlu. Liečbu nie je možné a priori odpísať, i keď aktuálna prognóza u odsúdeného je menej priaznivá, najmä pre jeho osobnostnú štruktúru a neochotu zmeniť svoje postoje a návyky.

Okresný súd Piešťany uznesením z 27. júna 2018 sp. zn. 2T/54/2012 rozhodol, že neupúšťa od výkonu ochranného protialkoholického liečenia ústavnou formou uloženého odsúdenému v tejto trestnej veci.

Krajský súd v Trnave uznesením sp. zn. 5Tos/130/2018 zo dňa 25.10.2018 na základe sťažnosti odsúdeného napadnuté uznesenie zrušil a uložil okresnému súdu, aby vo veci konal a rozhodol. Z odôvodnenia uznesenia vyplýva, že okresný súd pochybil, keď do konania nepribal znalca z odboru zdravotníctvo, odvetvie psychiatria, pričom nie je postačujúce iba vyjadrenie znalkyne, ktorá vo veci vypracovávala znalecký posudok, pričom k vyšetreniu odsúdeného znalčkou prišlo v roku 2012. Od uvedenej doby bol odsúdený vo väzbe a vo výkone trestu odňatia slobody a taktiež prišlo k zmene jeho zdravotného stavu v zmysle lekárskeho správ, ktoré odsúdený predložil do spisového materiálu. Úlohou okresného súdu je aby do konania pribral znalca z odboru zdravotníctvo, odvetvie psychiatria na posúdenie závislosti odsúdeného od návykových látok a či je u odsúdeného potrebné vykonanie ochranného ústavného protialkoholického liečenia uloženého mu v tejto trestnej veci.

Podľa § 142 odsek 1 Trestného poriadku, ak pre zložitosť objasňovanej skutočnosti nie je postup podľa § 141 postačujúci, príberie orgán činný v trestnom konaní a v konaní pred súdom predseda senátu znalca na podanie znaleckého posudku. Ak ide o objasnenie skutočnosti obzvlášť zložitej, príberú sa dvaja znalci. Dvoch znalcov treba pribrať vždy, ak ide o pitvu mŕtvoly.

Podľa § 145 odsek 1 Trestného poriadku, úlohy, ktoré má znalec riešiť z hľadiska svojej odbornosti, sa mu určujú spravidla v uznesení o príbratí znalca, a to formou otázok. Treba dbať pritom na to, že znalec nie je oprávnený riešiť právne otázky ani hodnotiť vykonané dôkazy, ani robiť právne závery. Znalci treba umožniť, aby sa v potrebnom rozsahu oboznámil s obsahom spisu, najmä s vykonanými dôkazmi. Možno mu tiež dovoliť, aby sa zúčastnil na výsluchu obvineného, svedkov alebo pri vykonávaní iných dôkazov. Na návrh znalca možno tiež vykonať dôkazy, ktoré potrebuje na účely podania posudku. Pri takom dokazovaní má právo byť prítomný a vypočúvaným osobám môže klásť otázky. Znalci možno zapožičať spis.

Podľa § 144 odsek 1 Trestného poriadku, znalec sa upozorňuje na povinnosť bez odkladu oznámiť skutočnosti, pre ktoré by mohol byť vylúčený alebo ktoré mu vo veci bránia byť činný ako znalec. Tiež sa poučuje o význame znaleckého posudku z hľadiska všeobecného záujmu a o trestných následkoch vedome nepravdivého znaleckého posudku.

Podľa § 347 odsek 1 Trestného zákona (Nepravdivý znalecký posudok, tlmočnický úkon a prekladateľský úkon), kto ako znalec, tlmočník alebo prekladateľ

a) pred súdom, prokurátorom alebo policajtom v trestnom konaní alebo pred súdom v civilnom procese a v správnom súdnom procese, alebo v exekučnom konaní, alebo v konaní pred orgánom verejnej

správy, alebo pred rozhodcovským súdom uvedie nepravdu o okolnosti, ktorá má podstatný význam pre rozhodnutie, alebo takú okolnosť zamlčí, alebo

b) pri podávaní znaleckého posudku alebo vykonávaní tlmočnickeho alebo prekladateľského úkonu na podklade zmluvy inému spôsobí malú škodu tým, že uvedie nepravdu o okolnosti, ktorá má podstatný význam pre osobu, ktorej sa znalecký posudok alebo tlmočnicky alebo prekladateľský úkon týka, alebo má podstatný význam pre rozhodnutie, ktorého je znalecký posudok alebo tlmočnicky alebo prekladateľský úkon podkladom, alebo ak takú okolnosť zamlčí, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

Podľa § 347 odsek 2 Trestného zákona, odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) závažnejším spôsobom konania, alebo

b) z osobitného motívu.

Podľa § 347 odsek 3 Trestného zákona, odňatím slobody na štyri roky až desať rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním značnú škodu alebo iný obzvlášť závažný následok.

Vzhľadom na to, že pre rozhodnutie o žiadosti odsúdeného o upustenie od výkonu ochranného liečenia je potrebné znova posúdiť závislosť odsúdeného od návykových látok ako aj posúdiť dôvodnosť vykonania ochranného ústavného protialkoholického liečenia uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Piešťany sp. zn. 2T/54/2012 zo dňa 10.12.2012, právoplatným dňa 25.6.2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 3To/6/2013 zo dňa 25.6.2013, súd do konania pribral znalkyňu a rozhodol spôsobom uvedeným vo výroku tohto uznesenia.“

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote sťažnosť odsúdený Y. W. a odôvodnil ju nasledovne (citácia):

„Dolupodpísaný Y. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom ul. W. T. XXX, XXX XX T. X., okr. R., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, okr. Trnava, týmto podávam sťažnosť proti uzneseniu OS Piešťany, sp. zn. 2T/54/2012 IČS 2512010319 zo dňa 16.11.2018, doručeného dňa 23.11.2018 vzhľadom na osobu znalca, t. j. pribraniu do konania znalkyňu z odboru zdravotníctva a farmácia, odevie psychiatria MUDr. Ľubica Ondrisová, Rekreačná 2, Piešťany a to z dôvodu, že podľa § 144 ods. 1 Tr. por. č. 301/2005 Z. z. sú skutočnosti, pre ktoré by mala byť vylúčená a nahradená iným znalcom, napr. z Trnavy, kde vykonávam trest.

S dotýčnou znalkyňou sa osobne poznám ešte z civilu, v dobe pred trestným stíhaním cca v roku 2011 som bol za ňou v poliklinike na I. poschodí, lebo som trpel nespavosťou a depresiou a potreboval som doporučenie na liečenie. Už v tej dobe mala k mojej osobe neadekvátny prístup. Neskôr som sa dozvedel, že vo všeobecnosti je známa svojou neznášanlivosťou voči občanom rómskej menšiny (čo som aj ja), kvôli čomu sme mali konflikt. Nakoniec som získal doporučenie od iného Dr. psychiatrie a dobrovoľne som nastúpil na liečenie vo T. M..

Neskôr vo svojich znaleckých posudkoch bola proti mne zaujatá vo veci, predpojatá a riešila otázky právne a dôkazné nad rámec svojich úloh daných podľa § 145 Tr. por. Dokonca v rozpore so zákonom navrhla dvakrát ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou a to v trestnom konaní a následných rozsudkoch OS Piešťany sp. zn. 2T/186/2011 sp. zn. 2T/54/2012 a teda de facto mám 2x uložené ochranné liečenie, o ktorých sa duplicitne rozhoduje. Podľa môjho názoru, ak je ochranné liečenie raz už uložené v rozsudku, tak v ďalšom rozsudku súd len ponecháva v platnosti výroky a nariadenia predošlého rozsudku a neukladá liečenie duplicitne.

Dotyčná znalkyňa po 6 rokoch uvádza súdu skutočnosti tak, ako keby boli aktuálne, napr. „odsúdený je závislý od alkoholu v psychickej i telesnej zložke závislosti, keďže požíva alkohol denne..., v pití je nezdržanlivý. Toto nedokáže ovládať ani abstinovať - čiže znalkyňa sa ako keby zle orientovala v čase, alebo ako som už uviedol - je zaujatá, predpojatá, rasovo netolerantná, rieši veci nad rámec svojej kompetentnosti s porušovaním zákonom daných úloh.

Ako môže niekto teraz zaručiť, že sa odosobní a že vypracuje iný znalecký posudok, než aký vo svojich vyjadreniach už v podstate prejudikovala. Podľa môjho názoru, aj keď zistí skutočnosti hovoriace v môj prospech (zdravotný stav, posudky pedagógov a psychologov ÚVTOS, prípadne moje rodinné vzťahy, moje názory do budúcnosti, predstavy o mojom ďalšom živote - plány, ciele, motivácie atď.) sú veľké pochybnosti, že bude objektívna, nad vecou a že by rozhodla úplne opačne než sa už dopredu, bez akéhokoľvek zisťovania, vyjadrila. Veď tým by potvrdila svoje pochybenie, čo by mohlo mať aj trestné následky podľa ustanovení § 347 Tr. zák. č. 300/2005 Z. Z.

Ja som si vedomý, že otázka uloženia, resp. upustenia od ochranného liečenia je diskutabilná, ale počas výkonu trestu som sa viackrát stretol s výrokmi súdnych znalcov, že: „Vzhľadom na predošlé neúspešné liečenia, nespupolpracu, sú ďalšie liečenia neúčelné atď.“ Tak, ako to je v ustanovení § 73 ods. 3 Tr. zák.

formálne a neúčelné by bolo opätovné uloženie ochranného liečenia - judikatúra k § 73 a § 74 Tr. zák. R. č. 30/1982 (pozri R. č. 46/1977, R. č. 54/1979, R. č. 18/1981 a R. č. 50/1983).

Dotyčná znalkyňa kvôli zaujatosti tieto fakty neberie do úvahy a predpojata a možno z osobitého motívu tvrdí subjektívne nezmysly.

Takisto chcem súdu podotknúť, že keby sa ohľadom ochranných liečení uložených popri trestoch odňatia slobody postupovalo v súlade so zákonom, tak by sme už vo veci nič nemuseli riešiť, lebo by som mal predmetné ochranné liečenie už vykonané - ukončené v zmysle ust. § 74 ods. 1 Tr. zák. „Ak sa ochranné liečenie ukladá popri nepodmienečnom treste odňatia slobody: Jeho výkon sa spravidla začína po nástupe výkonu trestu v ÚVTOS.“ Čo je v podstate logické, lebo závislosť je choroba, ktorú treba neodkladne liečiť, kým sú aktuálne príznaky, následky atď. a nie ako v mojom prípade - ani po cca 6 rokoch nebolo ani začaté a okolnosti, pre ktoré mi bolo ochranné protialkoholické liečenie uložené, už zanikli, preto je moja žiadosť o upustenie opodstatnená, dôvodná a v súlade s ustanovením § 74 ods. 3 Tr. zák.

Ako príklad uvádzam, že som mal operované pľúca - nádory, liečený ako astmatik a prestal som fajčiť! Som kardiologický pacient - čaká ma operácia v NÚSCCH v U., srdcovo-cievne problémy - alkohol by bola moja smrť - ja si to uvedomujem. Tak ako môže niekto tvrdiť, že nebudem abstinovať...?!

Z horeuvedených dôvodov žiadam, aby dotyčná znalkyňa bola vylúčená z konania a bol pribratý nový znalec, ktorý objektívne zistí aktuálny stav tak, aby mohol súd v súlade so zákonom rozhodnúť o mojej žiadosti o upustenie od ochranného liečenia.“

Prokurátor sa k sťažnosti nevyjadril.

Vec bola sťažnostnému súdu predložená s predkladacou správou dňa 4. decembra 2018.

Písomným podaním zo dňa 11. decembra 2018 sa znalkyňa z odboru zdravotníctvo a farmácia odvetvie psychiatria MUDr. Ľubica Ondrisová vyjadrila k dôvodom sťažnosti Y. W. nasledovne (citácia):

„Vo všetkých troch posudkoch som dospela k záveru, že menovaný je závislý od alkoholu, pričom táto závislosť bola plne rozvinutá v psychickej telesnej zložke, to znamená, že po tzv. odňatí alkoholu sa u menovaného rozvinul abstinenčný syndróm.

Posudzovaný bol evidovaný psychiatrickej ambulancii R. od 4/2011, pričom jeho ambulantné návštevy boli sporadické, nedodržiaval doporučený abstinenčný režim, nedodržiaval doliečovacie aktivity (návštevy Klubu abstinentov). V minulosti absolvoval dve ústavné nariadené protialkoholické liečby, ktoré boli bez efektu. V apríli 2011 bol prijatý za účelom dobrovoľnej protialkoholického liečby do Psychiatrickej nemocnice R., odkiaľ bol ale na jeho vlastnú žiadosť predčasne po jednom mesiaci prepustený, od septembra do začiatku decembra 2011 absolvoval kompletnú protialkoholickú liečbu na psychiatrickom oddelení T. M., po prepustení opäť zrecidivoval a začal piť alkoholické nápoje. Proband požíval alkoholické nápoje prakticky denne, tolerancia na alkohol sa mu začala znižovať, pil aj cez deň, na popravku, pri nedoplnení/ hladiny alkoholu začínal pociťovať abstinenčné prejavy - nervozitu, potenie, triašku. V opitosti býval slovné, predmetne a aj fyzicky agresívny, v opilosti sa mu uvoľnili prirodzené brzdiace mechanizmy. V pití bol nezdržanlivý a chýbala mu stop-reakcia, nedokázali pitie alkoholu ovládať, nedokázal abstinovať.

Alkohol znova a znova požíval napriek tomu, že boli prítomné nepriaznivé dôsledky pitia zdravotné, spoločenské, sociálne (vrátane justičného postihu).

Menovaný je presvedčený, ako udáva vo svojej sťažnosti, že si uvedomuje, že alkohol by bola jeho smrť a ako môže kto tvrdiť, že nebude abstinovať?

Prečo potom menovaný neabstinoval aj v minulosti, ale naopak, v dôsledku opitosti sa opakovane dopúšťal protispoločenskej činnosti s následným uložením trestu odňatia slobody? Je pravdou, že ako znalkyňa som menovanému uložila v každom z troch posudkov ústavné protialkoholické liečenie, ale ja ako znalkyňa neevidujem prehľad, či už bolo posudzovanému ochranné liečenie uložené alebo nie a či teda vznikla duplicita alebo nie. Trvám na svojom názore, že výkon trestu nerovná sa protialkoholickému liečeniu a je škoda, že organizácia ochranných liečení v ústavoch pre výkon trestu je taká, že neumožňuje odsúdeným čo najskôr podrobiť sa im. Treba si uvedomiť, že, vo výkone trestu sa odsúdený nachádza v tzv. vynútenej abstinenčii, nepije, lebo nemá k tomu možnosť. Úplne iná situácia nastane, ak bude prepustený z výkonu trestu a práve na to má slúžiť ochranná ústavná protialkoholická liečba, aby dotyčného na živote na slobode a všetky nástrahy s tým spojené (vo vzťahu k alkoholu) pripravila.

Odmietam vyhlásenie sťažovateľa, že som zaujatá. Ak by som sa cítila vo veci zaujatá, tak by som to oznámila príslušníkom/ vyšetrovateľom PZ ak, ako to káže vyhláška o znalcoch a posudky by som nevypracovala.

Takisto odmietam vyhlásenia sťažovateľa, že som nad rámec svojich kompetencií riešila právne veci alebo dôkaz, to je úplný nezmysel, poznám vyhlášku o znalcoch aj príslušné odseky trestného poriadku

týkajúce sa znaleckej činnosti. Koniec koncov všetky tri mnou vypracované posudky sú k dispozícii k nahliadnutiu a okrem výpisu zo spisu, výpisu zo zdravotnej dokumentácie a vlastného psychiatrického vyšetrenia v nich nie je žiadne hodnotenie dôkazov a právnych záležitostí, nakoľko to je čisto v kompetencii OČTK.

Často sa stáva, keď má príslušník rómskej menšiny nejaké problémy s autoritou, inštitúciou a táto nevyhoví jeho (často neodôvodneným) požiadavkám, je daná autorita alebo inštitúcia obvinená z rasizmu.

Pokladám obvinenie mojej osoby z neznášanlivosti voči rómskym občanom za úplne nemiestne a vymyslené, je to klamstvo, účelné vyjadrenie s cieľom dosiahnuť výmenu znalca (na mojej psychiatrickej ambulancii roky pracovala zdravotná sestra rómskeho pôvodu a stále chodí ku mne pracovať na zástup). Naopak, mám dojem, že odsúdený je zaujatý voči mne ako znalkyni (viď 2 stranová, ničím nepodložená, účelová sťažnosť). Sama za seba môžem povedať, že netrvám na tom, aby som vypracovala na menovaného znalecký posudok, aj keď sa necítim zaujatá. O tejto veci musí ale rozhodnúť príslušný súd.“

Krajský súd v Trnave ako nadriadený orgán na podklade sťažnosti odsúdeného preskúmal podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por. správnosť všetkých výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým môže sťažovateľ podať sťažnosť, ako aj konanie predchádzajúce napadnutému uzneseniu a tak dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného Y. W. nie je dôvodná.

Ako vyplýva už z vyššie uvedeného (viď odôvodnenie teraz napádaného uznesenia), v predmetnej veci o dotknutej problematike už v minulosti rozhodoval iný senát sťažnostného Krajského súdu v Trnave. Tento uznesením č. k. 5Tos/130/2018-500 zo dňa 25. októbra 2018 prakticky rozhodol o potrebe doplnenia dokazovania pribratím do konania znalca z odboru zdravotníctva, odvetvia psychiatrie na posúdenie závislosti odsúdeného od návykových látok a potreby vykonania uloženého ochranného ústavného protialkoholického liečenia vzhľadom na dobu, ktorá uplynula od jeho predchádzajúceho vyšetrenia a vzhľadom na skutočnosť, že prevažne od vyšetrenia od roku 2012 bol vo výkone trestu odňatia slobody ako aj vzhľadom na súčasný zdravotný stav odsúdeného.

Uznesenie Krajského súdu v Trnave. č. k. 5Tos/130/2018-500 zo dňa 25. októbra 2018 je odôvodnené nasledovne (citácia):

„Napadnutým uznesením okresný súd podľa § 74 odsek 3 Trestného zákona s poukazom na § 447 odsek 1 Trestného poriadku neupustil od výkonu ochranného protialkoholického liečenia ústavnou formou uloženého odsúdenému Y. W. rozsudkom Okresného súdu Piešťany sp. zn. 2T/54/2012 zo dňa 10.12.2012, právoplatný dňa 25.6.2013.

Okresný súd napadnuté uznesenie odôvodnil v rozsahu č. l. 489 - 490 spisu, v ktorom uviedol, že z vykonaného dokazovania mal preukázané, že pred začatím výkonu ochranného protialkoholického liečenia ústavnou formou nezaniikli okolnosti, pre ktoré bolo toto liečenie odsúdenému uložené. Odsúdený doposiaľ nenastúpil výkon ochranného protialkoholického liečenia ústavnou formou, pričom je zaradený v poradovníku na výkon tohto liečenia, keďže od 26.9.2013 sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu má končiť 26.1.2020.

Odsúdený požiadal o upustenie od ochranného liečenia ústavnou formou, lebo vo výkone trestu nemôže piť a podľa jeho názoru nie je výkon tohto opatrenia už potrebný a účelný, avšak z oznámení odsúdeného vyplýva, že pri rozhodovaní o jeho podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody bolo nevykonanie ústavného liečenia zohľadnené, preto z tohto hľadiska podanie odsúdeného sa javí ako účelové s cieľom dosiahnuť jednoduchšie podmienené prepustenie z výkonu trestu. Okrem toho poukázal na to, že znalkyňa jednoznačne k žiadosti odsúdeného uviedla, že jeho závislosť od alkoholu je prítomná v psychickej i telesnej zložke, pod jej vplyvom je odsúdený agresívny, bez prirodzených brzdiacich mechanizmov. Predchádzajúce liečby ambulantnou formou neboli účinné a ústavná forma liečby je podľa znalkyne pre odsúdeného vhodnejšia pre osvojenie si pravidiel a zručností, ktorými by sa dala dosiahnuť absencia. Navyiac znalkyňa poukázala na to, že výkon trestu sa nerovná výkonu liečenia. Vzhľadom na vyjadrenie znalkyne ako aj z časti účelu žiadosti odsúdeného o upustenie od výkonu ochranného liečenia ústavnou formou mal okresný súd za to, že nezaniikli okolnosti, pre ktoré bolo protialkoholické liečenie ústavnou formou odsúdenému uložené. Preto neupustil od výkonu tohto ochranného liečenia.

Proti tomuto uzneseniu v zákonom stanovenej lehote podal sťažnosť odsúdený č. l. 491 spisu.

V odôvodnení podanej sťažnosti odsúdený uviedol, že znalecký posudok nie je objektívny, zakladá sa na neaktuálnych zisteniach, čo je v rozpore s ustanovením § 144 ods. 1 Trestného zákona. Poukázal na to, že znalkyňa nebola za ním v ústave, nemala s ním žiadne sedenie, neoboznámila sa s jeho zdravotnou dokumentáciou, neoboznámila sa s hodnoteniami pedagógov, psychológa ústavu, ktoré boli vypracované na základe dlhoročného pozorovania pre potreby Okresného súdu Levice pri zmene

výkonu trestu odňatia slobody a pri rozhodnutí Okresného súdu Trnava o žiadosti o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Okresný súd neakceptoval jeho žiadosti, navrhované dôkazy si od ústavu a zdravotného strediska nevyžiadal. Dňa 2.7.2018 bol eskortovaný do Ústavu srdcovocievnych chorôb v U. na základe diagnostikovaného ďalšieho infarktu. Bol objednaný na operačný zákrok na 4.9.2018. Z uvedených dôvodov znalecký posudok je chybný, nezakladajúci sa na aktuálnych zisteniach a predmetné liečenie je formálne a neúčelné. Nesúhlasí s odôvodnením uznesenia, v ktorom je uvedené, že podanie návrhu sa javí účelové s cieľom dosiahnutia jednoduchšieho podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, pričom poukazuje na to, že takéto rozhodnutie nie je kritériom pri posudzovaní o podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody. Z uvedených dôvodov považuje uznesenie okresného súdu za nesprávne i v súlade s ustanovením § 2 Trestného zákona a vyvoláva pochybnosti. Z tohto dôvodu žiada jeho zrušenie.

Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a b) konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Krajský súd podľa vyššie citovaného ustanovenia § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Trestného poriadku na základe riadne podanej sťažnosti odsúdeným preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého uznesenia ako i konanie, ktoré mu predchádzalo a tak dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného je dôvodná.

Sťažnostný súd z obsahu spisového materiálu zistil, že :

rozsudkom Okresného súdu Piešťany sp. zn. 2T/54/2012 zo dňa 10.12.2012 právoplatný dňa 25.6.2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 3To/6/2013 zo dňa 25.6.2013 bol Y. W. uložený trest odňatia slobody v trvaní 16 mesiacov so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia a súčasne mu bolo uložené ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou, zo správy Nemocnice pre obvinených a odsúdených a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Trenčín z č. I. 471 bolo zistené, že odsúdený Y. W. je zaradený v poradovníku na výkon ochranného liečenia na psychiatrickom oddelení Nemocnice pre obvinených a odsúdených v ÚVTOS v Trenčíne, ktorý je zostavený podľa termínov koncov trestu a podľa ktorého bude na liečbu predvedený. K žiadosti odsúdeného o zrušenie ochranného liečenia sa vyjadriť nevedia, nakoľko liečenie nevykonával okresný súd požiadal znalkyňu z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvia psychiatrie MUDr. Ľubicu Ondrisovú o vyjadrenie k žiadosti odsúdeného o upustenie od výkonu ochranného liečenia z č. I. 474 spisu, podľa ktorého znalkyňa uviedla, že výkon trestu sa nerovná výkonu liečenia, preto navrhla, aby odsúdený absolvoval výkon ochrannej protialkoholickkej liečby, ústavná forma liečby je vhodnejšia na osvojenie si pravidiel, zručností, ktorými by sa dala dosiahnuť abstinencia a celková zmena životného štýlu. Napriek tomu, že sa aktuálne prognóza javí menej priaznivá najmä pre osobnostnú štruktúru, neochotu zmeniť svoje postoje a návyky, taktiež absentuje zaangažovanosť pre liečbu a podobne, nie je možné liečbu a priori odpísať

z lustrácie ZVJS bolo zistené, že odsúdený vykonáva trest odňatia slobody uložený Okresným súdom Piešťany sp. zn. 2T/186/2011 a predpokladané ukončenie trestu má mať 26.12.2020.

Podľa § 74 odsek 3 Trestného zákona, od výkonu ochranného liečenia súd upustí, ak zaniknú pred jeho začatím okolnosti, pre ktoré bolo uložené.

Podľa § 447 odsek 1 Trestného poriadku, o upustení od výkonu ochranného liečenia pred jeho začiatkom rozhodne súd, ktorý ochranné liečenie uložil, a to na verejnom zasadnutí na návrh prokurátora, obvineného, jeho zákonného zástupcu, osoby, ktorá by mohla za obvineného v jeho prospech podať odvolanie, alebo ak obvinený medzitým nastúpil alebo absolvoval uloženú odvykaciu alebo inú liečbu v niektorom zdravotníckom zariadení, na návrh ošetrojúceho lekára alebo aj bez takého návrhu.

Krajský súd plniac prieskumnú povinnosť zakotvenú v § 192 ods. 1 Trestného poriadku v prvom rade zistil, že okresný súd posudzujúc žiadosť odsúdeného o upustenie od výkonu ochranného protialkoholického liečenia ústavného správne procesne postupoval, keď o žiadosti odsúdeného v súlade s ustanovením § 447 ods. 1 Trestného poriadku rozhodoval na verejnom zasadnutí. Toto verejné zasadnutie vykonal v neprítomnosti odsúdeného, ktorý požiadal o jeho vykonanie v neprítomnosti. Na verejnom zasadnutí však nevykonal dokazovanie v rozsahu nevyhnutnom pre objektívne a zákonné rozhodnutie.

Okresný súd pochybil, keď do konania nepribral znalca z odboru zdravotníctva, odvetvia psychiatrie. Nie je postačujúce iba vyjadrenie znalkyne, ktorá vo veci vypracovávala znalecký posudok, pričom k vyšetreniu odsúdeného znalkyňou prišlo v roku 2012. Od uvedenej doby bol odsúdený vo väzbe a vo výkone trestu odňatia slobody a taktiež prišlo k zmene jeho zdravotného stavu v zmysle lekárskeho správ, ktoré odsúdený predložil do spisového materiálu.

Úlohou okresného súdu bude, aby do konania pribral znalca z odboru zdravotníctva, odvetvia psychiatria na posúdenie závislosti odsúdeného od návykových látok a potreby vykonania uloženého ochranného ústavného protialkoholického liečenia vzhľadom na dobu, ktorá uplynula od jeho predchádzajúceho vyšetrenia a vzhľadom na skutočnosť, že prevažne od vyšetrenia od roku 2012 bol vo výkone trestu odňatia slobody ako aj vzhľadom na súčasný zdravotný stav odsúdeného.

Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam krajský súd zrušil napadnuté uznesenie podľa § 194 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku a vec vrátil okresnému súdu, aby o nej znova konal a rozhodol.“

Teraz konajúci senát Krajského súdu v Trnave, plniac si prieskumnú povinnosť plynúcu mu z ustanovenia § 192 ods. 1 Tr. por. zistil, že okresný súd (posudzujúc žiadosť odsúdeného o upustenie od výkonu ochranného protialkoholického liečenia ústavného) postupoval procesne správnym spôsobom, keď podľa § 142 ods. 1 Tr. por. pribral do konania znalkyňu z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria MUDr. Ľubicu Ondrisovú, a to za účelom vyšetrenia odsúdeného Y. W. a na následné podanie znaleckého posudku. Vecne správnym spôsobom prvostupňový súd aj skoncipoval a vyhlásil všetky ďalšie nadväzujúce vyššie uvedené výroky napadnutého uznesenia, označené bodmi II, 1, 2, 3 a III.

Senát Krajského súdu v Trnave ako sťažnostný súd si všetky závery okresného súdu plne osvojuje a v rámci postupu svojho konania na ne ako na správne v celom rozsahu odkazuje, a to bez potreby opakovania takýchto dôvodov.

Následne predovšetkým dodáva, že vykonanie predmetného znaleckého dokazovania vo vecnej rovine v minulosti prejedikoval senát 5To tunajšieho súdu, k čomu niet čo dodať.

Na margo ďalšej sťažnostnej námietky odsúdeného k osobe znalkyne MUDr. Ľubice Ondrisovej krajský súd uvádza, že každý jeden znalec zapísaný v zozname znalcov je viazaný zákonom, prísahou a sľubom. K doterajšiemu výkonu znaleckej činnosti nie sú zistené na menovanú znalkyňu absolútne žiadne nedostatky, pochybenia či výhrady, jedná sa o znalkyňu, ktorá požíva dôveru súdu, je plne erudovaná a má dlhoročné skúsenosti s danou odbornou problematikou. Znalkyňa bola zákonným spôsobom poučená v zmysle príslušných ustanovení §§ 142, 144, 145 a 347 Tr. por. Krajský súd v Trnave, na rozdiel od subjektívnych „predpovedí“ odsúdeného, objektívne nezistil žiadny dôvod, ktorý by mal brániť správnosti a dôvodnosti naznačeného procesnému postupu.

V znaleckom posudku je potrebné po oboznámení sa so spisovým materiálom, zdravotnou dokumentáciou odsúdeného a po vykonaní vyšetrenia odsúdeného posúdiť, „či je odsúdený v súčasnosti závislý od návykových látok, či je u odsúdeného potrebné vykonanie ochranného ústavného protialkoholického liečenia, uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Piešťany sp. zn. 2T/54/2012 zo dňa 10.12.2012, právoplatným dňa 25.6.2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 3To/6/2013 zo dňa 25.6.2013 a to vzhľadom na dobu, ktorá uplynula od jeho predchádzajúceho vyšetrenia, vzhľadom na skutočnosť, že prevažne od vyšetrenia v roku 2012 bol vo výkone trestu odňatia slobody, ako aj vzhľadom na súčasný zdravotný stav odsúdeného a uviesť iné závažné skutočnosti, ktoré počas vypracovávania znaleckého posudku vyjdú najavo (pričom je potrebné o nich súd informovať ak majú podstatný vplyv a význam pre rozhodnutie v danej veci)“.

Jedná sa o také úkony, vo vzťahu ku ktorým, vzhľadom na profesionalitu, česť a odbornosť znalkyne MUDr. Ľubice Ondrisovej, nezistil konajúci súd žiadne prekážky k tomu, aby vo veci bola ako znalkyňa „pro futuro“ činná.

Nezistiac podmienky pre zmenu napadnutého uznesenia senát Krajského súdu v Trnave podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť odsúdeného Y. W. ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.